

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Temeritas

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

est nempe quum quid falsam sapientiam, id est, malas aut vanas artes sectatur. Ideo fugiendum, quia noxium. *Prov. 9. 8. Ter. 10. 2.*

¶ PATAVI DICTA.

Temeritas asserenda incertæ dubiæque opinionis, difficile sacrilegii crimen cuitat. *Aug. de Gen. ad lit. c. 1.*
Temeritas inficitia factus. *Naz. Janz. Crat. 6.*
Quibus consilium est, cadunt sicut folia. *Anton. serm. 30.*
Temeritate sua capiuntur præuaricatores. *idem ibid.*
Qualis ciuitas est, cuius diruta sunt mœnia: talis est vir, qui non omnino cum consilio agit. *ibid.*
Temeritas est, quando quis ira percitus conuiciatur, modo qui neminem decet, aut seipsum vlscitur, aut aliquo pacto iniuste quicquam auder. *Chrysost. in ep. ad Phil. homil. 5.*
Non intelligentes docemus, & nescientes arguimus, & dicta Dei homines commendamus. *Hilar. de Trin. 10.*
Vides fortitudinis matrem esse prudentiam, nec fortitudinem, sed temeritatem esse que salubrem ausum, quem non parturiuit prudentia. *Berward. de consider. l. 2.*

¶ SENTENTIAE PHILOSOPHICAE.

Omnis actio vacare debet temeritate & negligentia. *Cic. 1. Offic.*
Nihil est temeritate turpius, neque quicquam tam indignum sapientis grauitate & constantia, quam aut falsum sentire, aut quod non satis explorare perceptum sit & cognitum, sine vlla dubitatione defendere. *1. de Natur. deor.*
Nihil est à grauitate sapientis, errore, leuitate, temeritate dissimilius. *4. Acad.*
Satius est id ipsum de quo arguitur, concedere, quam impudenter resistere. *1. de Nat. deor.*
Quid est tam futile, quam quicquam approbare non cognitum. *1. Acad.*
Insignis est temeritas: cum aut falsa aut incognita res approbatur. Nec hoc quicquam est turpius, quam cognitioni & perceptioni assertionem approbationemque præcurrere. *1. Acad.*
Quid est stultius, quam incerta pro certis habere, ac falsa pro veris. *Cato. maior.*
Ne cui rei temere aut arroganter assenserimus. *2. de Inuent.*
Ipsa consuetudo assentiendi periculosa esse videtur, & lubrica. *1. Offic.*
Temere affirmare de altero, est periculosum, propter oculos hominum voluntates, multiplicemque naturas. *Cic. Br.*
Cauendum est ne incognita pro cognitis habeamus, iisque temere assentiamus, sed adhibeamus ad considerandas res & tempus & diligentiam. *1. Offic.*
Periq; errare malunt, eamque sententiam quam adamauerunt, pugnantissime defendere, quam sine pertinacia, quod constantissime dicatur, exquirere. *4. Acad.*
Audacia & temeritati potius sero, quam nunquam obuiandum est. *Lucret. Decad. 1.*

¶ SENTENTIAE HISTORICAE.

Temerarii longe facilius audentes vocantur, quam cauti & prudentes. Qui enim præter officium sit quippiam ausus, ex aliorum beneuolentia, quibus forte vir accessit visus, honorem. Is vero qui prudenter & caute periculum subire fugerit, nec ramen pro votis rem gesserit, incidentium proculdubio rerum subiturus est noxam, & quid eius ex animo ac sententia egerit, nihil prorsus fecisset impertius videbitur. *Procop. de bello Goth. l. 3.*
Vbi primum inspectum effudit, velut quædam animalia amisso aculeo, torpet. Et licet felicitas aspirare videatur: tamen ad vltimum temeritati non sufficit. *Curt. l. 4.*
Hostium temeritas commodam dimicandi facultatem præbet. *Ces. l. 6. de bel. Gall.*
Ego id verum esse existimo quod dici solet, temeritatem sapienter memores homines ad insaniam & ad nihilum adducere solere. *Polyb. l. 4.*
Periculi contra sexaginta armatorum Peloponnesiorum ac Bæotorum dimicandum nullo modo visum est, etiam si de ipsis Athenis ea dimicatio fuisset futura: ideo ciues suos pugnam poscentes indigne hostium populationes ferentes, verbis mitigauit, docendo, atque quibus quidem excisis facile alias enasci, hominum iacturam reparatu haud ita procliuem esse. Præterea populum nequaquam in concionem aduocauit, ne aliquid præter animi sui sententiam agere cogereur. Ac quemadmodum nauis rector, vento mari incumbente, omnibus recte curatis instruitque armamentis, arte sua vitur, valere, iussis eorum qui nauis vehuntur, periculumque & nauis non ferunt, lachrymis precibusque, ita Pericles vrbe tum clausa, omnibusque locis præsidio firmatis, sua consilia secutus est, parui faciens obrektionem indignationesque ciuium, Enimvero & ex amicis multi precibus cum vrgebant, inimici minis, ac criminibus terribant, multi cantilenis ac dideris imperium eius exagitant, mollitiem & prodicionem obiectantes: verum his omnibus nihil motus Pericles, æquo animo & tacito ignominiam odiaque tolerauit, missaque in Peloponnesum classe centum nauium, ipse in vrbe remansit, resque domi ministravit tantisper dum hostes discesserunt. *Plutarch. in Pericle.*

Dies me deficiat, si reges imperatoresque temerem rationem transgressos cum maximis cladibus suis exercituum enumerare velim. Athenienses, prudentissima ciuitas, relicto, auctore æque impigro ac nobilissimum, magnum ciliam transmissa, vna pugna nauali florentem temporis perpetuum afflixerunt. Externa & nimis antiqua res, M. Attilius, insignis viriisque; fortunæ exempla, nobilissima sint. *Lin. Decad. 3. l. 8.*

Non semper temeritas est felix. *idem ibid.*
Impetus immodicus temerariusque; ab initio, facile casumque; temporis viger. *Dion. l. 8.*
Temeritatis subiti & vehementes sunt impulsus, quorum hominum mentes concussit, nec sua pericula dissipauerunt, ita iusta æstimatione profecti valent. *Fab. Max. l. 9. c. 1.*
Nonnullis quidem hominibus temere agere, limitibus tingit, quod ex nullo ante oculos exemplo coniecte potest, nam finem eorum temeritas sit habitura. *Procop. de bello Goth.*

¶ APOPTHEGATA.

Derivata aliquando in balneis, cum refugeret in balneo an hoc pro patria passurus essem? Sententia, temeritatis, titudinis, subire periculum, nisi ob causam grauem & iustam. *Erast. l. 8. apoph.*
Demosthenes. Quum Athenienses gestirent Harpalem, iamque Alexandri armarent, decrepate apparuit, quem Alexander maritimis negotiis præferebat. Harpalem metu attonitus consulesceret: Quid faceret, inquit Demosthenes, si solem videant, qui non possunt obtueri lucem? Harpalem merarios motus exprobrauit. *Erast. l. 4. apoph. ex Plat.*
Antigonus cum audisset filium in extrarditionem hostibus interfectum esse, nil aliud dixit, quam: Sero nati iusti, mi fili, qui tam temere in hostes te conieceris, memoris, nec meorum monitorum memor. Senise vir prudens, cum merito perire, qui nec sua salutis, nec bonorum vniuersorum memor, temere in periculum se coniecit. *Erast. in oratione de morte.*
Fabius Max. audiens Minutium collegam, qui saluissimos hostes iam deiecerat, multum laudari, ait, se magis Minutium collegam fortunam, quam aduersam pertimescens, illius temeritatem periculosissimam esse Res. quam successus attolleret, in extremum discrimen adducturam populum Romanum: sed aduersus casibus futuram mortem. *Plut. in Rom. apoph.*
Idem Minutius, cum Fabium tanquam cunctatorum infimulasset, quod præ timore pugnam detrectare, Minutius cum Fabio copias, coque inuito prælium cum Annibale fecit, inquit Fabius, non celerius quam timui deprehendi temeritatem. *Brut. l. 3. c. 16. ex Plat.*
Scipio Africanus dicere solebat, in re militari turpe vitium Non putaram: quod alius in rebus interdum locus datur, ut posterioribus, consiliis melioribus corrigere: cæterum in re peraguntur, ea non oportere temere aggredi, quod vitium re est inmendabilis. Idem dictum locum habet & in his facta mutari non possunt: vt in ducenda vxore, in facienda Plut. in eius vita.

Augustus Cæs. eos qui leuem ob causam periculum se committunt, similes aciebat aureo hamo piscantibus: qui plus damnum semel hamo acciperent, quam multarum capturarum labor reparari. *Aug. l. 7. c. 2.*
Philo. Quæ abiq; ratione sunt, inquit, omnia sunt, tanquam vero cum ratione, omnia decora. Item, circa doctrinam contentum nihil decore fieri potest. Scientia enim à bono conuenitur: at inconstantia temeritas malorum omnium. *Genarig. l. 7. Meditatio vera lucrum non habet, & in exitu rei inutilis est. do. Ant. serm. de temerario consilio.*

¶ SIMILITVDINES.

Plat. Sol cum maxime tollitur in altum, arduus est periculis præntionalis, tum minimum mouetur. Ita quo magis arduas, hoc magis coercenda est animi temeritas. *In Moral.*
Roterodami. Columbo in volatu pernicitas: sed dum per aere, sibi placens, impletis strepitu pennis capitur ab aliis, alicubi accipit: ita multi dum ostentant suas vires, magis vtuntur, oblitum suæ præda sunt inimicis. *In Simil.*

Thursueti. Quemadmodum nulli magis submerguntur qui natandi valent consuetudine: Sic in malis rebus quoque maior arte fex, eo in certioribus verfat periculis. *In apph.*

¶ ADAGIA.

Oportet remum ducere, qui didicit. *2. a. xarvo. Dalmat. l. 1. Plutarch.*
Vnumquemque, decet eam artem exercere, quam aucta. *Horat. in arte poetica.*
Ludere qui nescit campestribus ablinet armis, Indoluitque, pile, discere, trachibute quis sit. *Qui lusus non nouit legem, ablineat.*

PC

POLYANTHUS

...ratio. id est deus idem. idem. quoniam imminet nobis fatalis exitium, Deum ad-

...a curia. ...magis. ...quae resp. ...la, ...

...quae nouitatem in hac se exerceat. Cic. Horatius.

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...aeger ignarus nauis times, abrot anum egro...

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

...sus Cimbro vna cum Mario pugnaret, mutata veste in hostium ca-

HIEROGLYPHICA.

Temerariorum hieroglyphica tabella is est, qui equum ferois-

Non te quaesieris extra, inquit Ferus Sar. Hieroglyphicon

In Temerarios. Dum dormis, dulci recreat dum corpora somno.

Alud. In praecipis rapitur, frustra quoque tendit habenas.

Alud. Aspiciit aurigam curruis Phaetont a paterni

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Alud. Venator incolis & sagittis feris perquebatur, quibus fugitan-

Temperantia.

DEFINITIO ET ETYMOLOGIA.

Temperantia, Graece σωφροσύνη, & σώφρων, σωφρον, temperatus

Temperantia est moderatio cupiditatum rationi obediens.

Temperantia est moderatio cupiditatum rationi obediens.

Temperantia est moderatio cupiditatum rationi obediens.

Temperantia est moderatio cupiditatum rationi obediens.

Temperantia est moderatio cupiditatum rationi obediens.

Temperantia est moderatio cupiditatum rationi obediens.

Temperantia est moderatio cupiditatum rationi obediens.

Temperantia est moderatio cupiditatum rationi obediens.

Temperantia est moderatio cupiditatum rationi obediens.